

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/10/2024
Identifikačné číslo spisu:	9523100356
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9523100356.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Mariána Mačuru na neverejnom zasadnutí konanom 29. októbra 2024 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného P. Q. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona, o žiadosti obžalovaného P. Q. o prepustenie z väzby na slobodu takto

rozhodol:

I. Podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku súd u obžalovaného P. Q. mení dôvody väzby tak, že naďalej u neho pretrváva len dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

II. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného P. Q. o prepustenie z väzby na slobodu zamietá.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného P. Q. o nahradenie väzby prijatím písomného sľubu zamietá.

IV. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného P. Q. o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietá.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozhodol rozsudkom, sp. zn. 3T/8/2023, z 20. júna 2024 tak, že obžalovaného P. Q. uznal za vinného, zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, na skutkovom základe, že

v presne nezistený čas do roku 2016, v priestoroch Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Nitre, Cintorínska č. 3 a v Bratislave, Chorvátska č. 5, počas výkonu väzby začal plánovať fyzickú likvidáciu svojej bývalej manželky - poškodenej Mgr. Y. Q. z dôvodu, že Mgr. Y. Q.

vykonávala ako konateľka spoločnosti Q. G. L., s. r. o., zásahy do majetku tejto spoločnosti, pričom dovtedy túto spoločnosť prostredníctvom poškodenej riadil a majetok spoločnosti aj považoval za svoj vlastný majetok a súčasne z dôvodu, že poškodená vypovedala o jeho trestnej činnosti v trestnom konaní vedenom na Národnej jednotke finančnej polície, národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, expozitúre Západ, vedenom pod ČVS: PPZ-891/NKA-FP-ZA-2014, v rámci ktorého bol väzobne trestne stíhaný a

následne po prepustení z výkonu väzby 2. 11. 2016 vyhľadal Q. E., niekoľkokrát sa s ním v období mesiacov november a december 2016 stretol na rôznych miestach, okrem iného aj v skladových priestoroch v obci Q. H., na Š. ulici, nachádzajúcich sa na parcelách číslo XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX, bez súpisného čísla, ktoré dlhodobo užíval a dohodol sa s Q. E., že tento zabezpečí únos poškodenej Mgr. Y. Q., za čo mu prisľúbil finančnú odmenu, ktorú v tom čase bližšie nešpecifikoval s tým, že podľa jeho pokynov si mal Q. E. stanoviť sám formu únosu a miesto jeho vykonania ako aj osoby, ktoré mu pri tomto skutku pomôžu a pre účel únosu mu poskytol informácie o dennom režime poškodenej, ukázal Q. E. miesta, z ktorých by bolo možné poškodenú uniesť a súčasne aj trasu, po ktorej mu unesenú poškodenú dopraví do skladového priestoru v obci Q. E. H., od ktorého poskytol Q. E. aj kľúče od vstupnej brány a vstupných dverí a následne Q. E. vyplatil sumu vo výške najmenej 10 000 eur ako preddavok za vykonanie únosu,

pričom dňa 13. 12. 2016 Q. E., M. D. a J. P. (M. D. a J. P. sú trestne stíhaní v samostatnom konaní a o ich vine alebo nevine nebolo právoplatne rozhodnuté), v čase približne o 07:35 hodine v M., na ulici H. T. násilím vtiahli poškodenú Mgr. Y. Q. proti jej vôli do motorového vozidla značky Škoda SuperB, striebornej metalízy, s EČV: M. XXX W., po tom, čo odovzdala svoje maloleté dieťa do materskej školy a následne poškodenú preložili v M., v poli, v blízkosti bagroviska, neďaleko spoločnosti Y.-N. Q., s. r. o., do motorového vozidla značky Škoda Fabia Combi, žltej farby, s EČV: S. XXX T., ktorého tabuľky boli v daný deň odcudzené z iného motorového vozidla, VIN čísla S., pričom toto vozidlo Škoda Fabia Combi im na tento účel zabezpečil a následne poškodenú previezli Q. E. a M. D. do objektu skladových priestorov na Š. ulici v obci Q. H. na vozidle Škoda Fabia Combi, pričom J. P. odišiel na motorovom vozidle poškodenej a

následne si vyzliekli Q. E. a M. D. vrchnú časť ošatenia, šál, čiapky a rukavice, ktoré mu Q. E. odovzdal a vzápätí z areálu skladových priestorov M. D. odišiel a s unesenou poškodenou Mgr. Y. Q. čakal iba Q. E. na jeho príchod, ktorému po svojom príchode do areálu skladových priestorov vyplatil druhú časť odmeny vo výške 15 000 eur a súčasne vytiahol z vnútorného vrecka svojej bundy aj nezistené listiny formátu A4, ktoré prinútil poškodenú podpísať a počas toho opakovane poškodenú fyzicky napadol údermi rúk do tváre, zviazal ju s pripravenou železnou reťazou, ktorú uzamkol z prednej strany pripraveným zámkom, pričom na nesúhlas Q. E. s týmto jeho konaním reagoval slovami: „odíď dokedy môžeš“, poslal Q. E. preč a zamkol za ním vstupné dvere skladového priestoru a po odchode Q. E. zo skladového priestoru, najneskôr v čase do 16. 12. 2016 za presne nezistených okolností a presne nezisteným spôsobom poškodenú Mgr. Y. Q. usmrtil, jej telo vložil do tmavozeleného plastového sudu, ktorý naplnil presne nezistenou tekutou zmesou, obsahujúcou aj kyselinu sírovú a kyselinu chlorovodíkovú v nezistenom pomere v úmysle zahľadiť následky svojho činu a na likvidáciu tela poškodenej, pričom v dôsledku pôsobenia týchto kyselín prišlo k rozpusteniu tela poškodenej, ktorého pozostatky boli nájdené 3. 6. 2021 pri prehliadke v zaistenom plastovom sude, ktorý obsahoval chemickú látku a tukovú vrstvu biologického pôvodu s chemickým zložením vápnika a fosforu, s trichologickými pozostatkami vlasov, náušnicou a zubnými plombami.

Za to mu bol podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 8 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona bol zaradený na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu súd uložil aj trest prepadnutia vecí, a to: jeden kus tmavozeleného plastového suda na dažďovú vodu s vekom, s objemom 220 litrov s čiarovým kódom číslo XXXXXXXXXXXXXXXX.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Y. Q. nemajetkovú ujmu vo výške 100 000 (jednostotisíc) eur a poškodenému P. Q. nemajetkovú ujmu vo výške 100 000 (jednostotisíc) eur.

Proti tomuto rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal odvolanie obžalovaný P. Q..

Predmetná trestná vec obžalovaného P. Q. bola odo dňa nápadu 14. augusta 2024 náhodným výberom vykonaným technickými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti SR (generátor elektronickej podateľne) pridelená na konanie a rozhodovanie senátu 5T najvyššieho súdu a v súčasnosti je na najvyššom súde vedená pod sp. zn. 5To/10/2024. Na podklade vznesenej námietky zaujatosti voči členom senátu 5T sudcom JUDr. Jurajovi Klimentovi a JUDr. Petrovi Štiftovi rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 2TdoVS/5/2024, z 30. septembra 2024 tak, že podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodov § 31 ods. 3 Trestného poriadku sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štift sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného P. Q. vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5To 10/2024.

S poukazom na vyššie vyjadrené rozhodoval senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zákonom zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia, reflektujúc príslušné ustanovenia upravujúce pravidlá zastupovania predsedu senátu a člena senátu obsiahnuté v čl. X ods. 5, 9, v čl. XVI ods. 5, v čl. X ods. 5, 9 a čl. XXV. štvrtej hlavy osobitnej časti Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2024.

++ ++

Obžalovaný P. Q. podal na Špecializovaný trestný súd 15. októbra 2024 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola nasledujúceho dňa predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a ktorú písomne odôvodnil nasledovne:

„...vo veci rozhodoval senát v nezákonom zložení. Jeho nezákonné zloženie vyplýva zo skutočnosti, že v tomto senáte neprípustne rozhodovala a tomuto predsedala objektívne zaujatá a namietaná sudkyňa Mgr. Pamela Záleská. Za nezákonne zložený súd treba podľa práva považovať súd aj vtedy, ak vo veci síce konali sudcovia, ktorým bola táto vec pridelená v zmysle rozvrhu práce súdu, avšak z dôležitých zákonných dôvodov, v nej nemohli objektívne konať a rozhodovať, pretože nespĺňali požiadavky nezávislosti a nestrannosti a ich rozhodovanie bolo v rozpore s dodržaním princípov spravodlivosti konania. Toto sa týka aj rozhodovania namietanej sudkyne Mgr. Pamely Záleskej, ktorá v konaní zatajila, že medzi sebou máme dlhoročný osobný vzťah a na hlavnom pojednávaní predstierala, že ma nepozná a nikdy predtým sa so mnou nestretla a ani ma nevidela, čo pochopiteľne nie je a ani nemôže byť pravda. Na zaujatosť konajúcej sudkyne som dôrazne upozornil hneď na samom začiatku hlavného pojednávania. V súčasnosti sa nejdem zaoberať otázkou, či k tomu došlo neodkladne alebo s menším omeškaním, pretože z hľadiska preukazovania objektívnej zaujatosti sudkyne, o ktorej v prípade Mgr. Pamely Záleskej sa vlastne nedá pochybovať a dôvod o nej pochybovať by nemal ani žiadny nestranný pozorovateľ. Z hľadiska platného práva preto nemožno považovať za podstatné to či som na skutočnosti, ktoré odôvodňujú zaujatosť a možné vylúčenie sudkyne z konania, upozornil s nepatrným omeškaním, pretože ak tu takéto skutočnosti a podozrenia sú, tak sudkyňa nemôže v konkrétnej veci konať a rozhodovať a musí navrhnúť svoje okamžité vylúčenie.

Následne obžalovaný poukázal na skutočnosti, ktoré podľa neho zakladajú objektívnu zaujatosť sudkyne Mgr. Pamely Záleskej. „K samotným dôvodom zaujatosti namietanej sudkyne uvádzam, že s Mgr. Pamelou Záleskou sa poznáme osobne a už veľmi dlho. Zoznámili sme sa niekedy v r. 1996, kedy začala vypomáhať mame v predajni v M., kde som chodil nakupovať. Niekedy sa stávalo, že v predajni predávala sama Pamela a jej mama tam nebola vôbec prítomná. Z tohto obdobia pochádza aj doklad, ktorý som predložil súdu na preukázanie toho, že Pamela sa v maminej predajni zdržiavala a tam mi vytlačila aj tento paragón. Pri našich stretnutiach som spoznal aj Pamelinu mamu, ktorá sa zase veľmi dobre poznala s rodinou mojej bývalej manželky a tiež samotnou pošk. Y. Q., ktorá do spomínanej predajne p. N. chodila tiež. S mojou bývalou manželkou sa poznala osobne aj Pamela. Viem o tom, že sa spolu stretávali a dokonca mali aj jednu spoločnú kamarátku, ktorá sa volala T. F.. S Pamelou sme si od samého začiatku tykali, pričom ja som ju oslovoval Pamela a ona mňa P.. Absolvovali sme množstvo spoločných stretnutí, pri ktorých sme sa rozprávali o všeličom možnom. Spolu sme sa stretávali najskôr v M., a potom neskôr aj v A., kde začala Pamela pracovať na Okresnom súde Nitra. V M. sme sa

pomerne často stretávali aj v Advokátskej kancelárii JUDr. T. F., ktorý bol našim spoločným známym. K advokátovi chodila nielen Pamela ale aj jej mama, čo môže nakoniec potvrdiť aj spomínaný advokát. Keď Pamela odišla pracovať na Okresný súd Nitra, kde sa potom stala sudkyňou, tak sme sa začali stretávať aj v A., kde som sa aj ja vtom čase zdržiaval. K našim stretnutiam dochádzalo v kaviarni hotela X. na C. ulici, kde sme obvyčajne nebývali len my dvaja. Do kaviarne chodili spolu s nami napr. JUDr. G. O., ktorá bola veľmi blízkou priateľkou Pamely Záleskej a mám pocit, že aj spolu žili a tiež MUDr. H. H. (teraz Y.), ktorý bol mojím známym a v hoteli X. sa zdržiaval pomerne často, pretože hneď vedľa mal svoju firemnú kanceláriu. Naše stretnutia v hoteli vedia potvrdiť aj ďalšie osoby, a to napr. D. S. a P. N., ktorí mali hneď vedľa hotela svoje podnikateľské priestory, do tohto pravidelne chodievali a videli nás aj s Pamelou na káve alebo na obede. V hoteli sme sa stretávali pomerne často, a to minimálne dva krát do týždňa, niekedy aj viac. Úhrady som platil po väčšinou ja, nie Pamela. Tieto naše stretnutia trvali nepretržite až do roku 2014, kedy došlo k môjmu vzatiu do väzby. Ešte pred mojim uväznením sme mali s Pamelou vážnejší incident v M., ktorý vyvolala ona, keď ma slovne napadla a začala mi hrubo a špinavo nadávať za to, že v blízkosti ich rodinnej predajne, som musel zaparkovať s plne naloženým kamiónom s tovarom, ktorý som tam potreboval vyložiť. Veľmi sme sa pohádali, pričom pri tomto našom konflikte bol prítomný aj L. O. z M.. Potom sme sa dlhšie obdobie nestretli a ani nevideli. Keď sme sa po viacerých rokoch stretli na Špecializovanom trestnom súde, čo bolo práve v tomto konaní, 3T/8/2023, tak sa ku mne správala veľmi priateľsky, znovu mi tykala a oslovovala ma familiárne P. Po pojednávaní v jeden deň prišla za mnou dokonca do eskortnej miestnosti, kde viedla so mnou niekoľko minút neformálny rozhovor. Aj tu mi Pamela tykala a oslovovala ma P.. Správala sa ku mne tak, ako keby sme sa včera stretli v predajni v M. alebo na káve v hoteli X. v A. na C. ulici. V eskortnej miestnosti mi sľúbila, že sa bude vecou seriózne zaoberať a zadováži všetky kamerové záznamy, ktorých prehratia som sa domáhal, pretože boli súčasťou spisu v pôvodnom konaní na Okresnom súde Trnava, avšak po povolení obnovy konania, sa v spise už nenachádzali. Podľa všetkého sa tak stalo práve z toho dôvodu, že konanie, proti mne, prebiehalo absolútne zmätočne a v rozpore so zákonom, pretože sa netýkalo skutku, pre ktorý bola obnova konania povolená. Tento skutok zostal pre špecializované orgány absolútne nezaujímavý a v ich ponímaní vošiel do úplného zabudnutia. Je pochopiteľné, že ja som na neho nikdy nezabudol, a preto sa k nemu neskôr znova vrátim a poukážem na neho aj v ďalších mojich zásadných výhradách a pripomienkach. Ak sa vak vrátim k nášmu rozhovoru s Pamelou v eskortnej miestnosti, tak musím povedať, že ma podviedla a oklamala, pretože nielenže nesplnila nič z toho, čo sľúbila, teda nezabezpečila dôležité záznamy, nezabezpečila a nevykonala ani ďalšie dôležité dôkazy, ktoré som navrhol zabezpečiť a vykonať na svoju obhajobu, ale po celý čas veľmi aktivisticky pomáhala prítomnému prokurátorovi, ktorým nebol nikto iný, než jej osobný priateľ JUDr. Daniel Lipšic. Nemení to nič na tom, že zákonnou povinnosťou Mgr. Pamely Záleskej bolo postupovať v súlade s ust. § 32 ods. 1 Trestného poriadku s pre kvalifikovaný pomer vo vzťahu k mojej osobe, ale aj samotnej poškodenej Mgr. Y. Q., s ktorou sa osobne poznala a spolu sa stretávali, navrhnúť svoje vylúčenie z konania, pretože to, že tak neurobila, znamená nielen porušenie princípov zákonnosti v súdnom konaní, ale aj v samej podstate, aj na ujmu celkovej spravodlivosti konania v zmysle kritérií a požiadaviek vyplývajúcich z článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru".

V ďalšej časti obžalovaný na podporu svojich úvah poukázal na viacero rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v otázke práva na nestranný a nezávislý súd, ale aj na prepojenie „sudkyne a špeciálneho prokurátora z neprípustného ovplyvňovania vecí, ktoré sa viedli na Úrade špeciálnej prokuratúry a Špecializovanom trestnom súde. Je verejne známe, že policajná inšpekcia obvinila bývalého vyšetrovateľa NAKA F. Ď. v kauze známej ako „treba vyrobiť skutok". Ide o prípad tzv. otočky F. Q. pred väznicou v lete 2021. Do tejto kauzy boli zainteresovaní aj prokurátori bývalého Úradu špeciálnej prokuratúry a tiež sudcovia Špecializovaného trestného súdu, osobitne senát, ktorý riadi Mgr. Pamela Záleská".

Záverom uviedol, že „Po prepustení z väzby na slobodu, budem viesť riadny život, nedopustím sa žiadnej trestnej činnosti a splním všetky povinnosti a dodržiám obmedzenia, ktoré mi budú súdom uložené. Taktiež sa dostavím na všetky predvolania súdu, prípadne OČTK. V prípade prepustenia z väzby sa budem zdržiavať na adrese Š. XXX, Q. H. a rovnako súhlasím s prípadným použitím technický prostriedkov pre moju kontrolu. Mám za to, že pri nahradení väzby s uložením primeraných povinností a obmedzení, s prípadnou kontrolou technickými prostriedkami, bude dostatočným spôsobom zabezpečené dosiahnutie účelu trestného konania, teda vyšetriť spáchaný čin a potrestať jeho

páchateľa, ako aj dostatočne zabezpečená ochrana spoločnosti pred prípadným, aj keď veľmi nepravdepodobným, pokračovaním v trestnej činnosti".

Pri výsluchu na neverejnom zasadnutí dňa 29. októbra 2023 uviedol, že trvá na podanej žiadosti.

+ + +

Najvyšší súd po vykonaní vyššie uvedeného procesného úkonu a vyhodnotení z neho vyplývajúcich skutočností v spojení s argumentáciou obžalovaného P. Q. obsiahnutou už v ním podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a po preskúmaní predloženého spisu k dospel k záveru, že žiadosť menovaného je potrebné zamietnuť.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd dospel k nasledovným zisteniam:

- Obžalovaný P. Q. bol vzatý do väzby uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Tost/3/2023, z 18. apríla 2023, a to postupom podľa § 403 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku s tým, že lehota väzby obžalovanému začala plynúť od 18. apríla 2023. V zmysle § 77 ods. 3 Trestného poriadku sa dĺžka väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2, § 403, v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu o európskom zatýkacom rozkaze, posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní. Krajský súd v Trnave rozhodol o povolení obnovy konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 6T/76/2018, s tým, že zrušil rozsudok Okresného súdu Trnava z 23. novembra 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/17/2019, z 9 apríla 2019 a vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania.
- Po podaní obžaloby bolo uznesením Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 3T/8/2023, z 12. októbra 2023, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tost-š/23/2023, zo 17. októbra 2023 rozhodnuté o ponechaní obžalovaného vo väzbe [pri konštatovaní dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku].
- Následne rozhodol Špecializovaný trestný súd na základe žiadosti o prepustenie z väzby uznesením, sp. zn. 3T/8/2024, z 27. februára 2024, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tost-š/3/2024, z 5. marca 2024, a to tak, že žiadosť zamietol a podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku zmenil dôvody väzby tak, že konštatoval dôvody väzby § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku.
- Špecializovaný trestný súd žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby uznesením sp. zn. 3T/8/2024, z 30. apríla 2024, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tost-š/6/2024, z 7. mája 2024 zamietol.
- Špecializovaný trestný súd žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby uznesením sp. zn. 3T/8/2024, z 20. júna 2024, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tost-š/9/2024, zo 16. júla 2024 zamietol.
- Naposledy menovaný obžalovaný podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu 14. októbra 2024, najvyššiemu súdu bola doručená 16. októbra 2024 a táto je predmetom rozhodovania v tomto konaní.

S poukazom na obsah predloženého spisu možno v spojení s vyššie vyjadreným vyvodiť záver, že o osobnej slobode menovaného bolo rozhodované plynulo, prednostne a bez akýchkoľvek zbytočných prietahov, resp. že by toto rozhodovanie bolo „poznačené“ inými obdobnými chybami spočívajúcimi v jeho zdĺhavosti alebo neprimeranej dĺžke. Aj samotné konanie a rozhodovanie o podanej obžalobe prebehlo plynulo.

Čo sa týka podmienky dôvodnosti trestného stíhania, s tým priamo úmerne súvisiaca miera dôvodnosti podozrenia z údajného spáchania trestnej činnosti bola celkom zrejme kontinuálne posilnená, o čom svedčí nielen podanie obžaloby prokurátorom, no najmä už neprávoplatné odsúdenie obžalovaného Špecializovaným trestným súdom za skutok, ktorý Špecializovaný trestný súd právne kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin (viď úvod časti tohto uznesenia vyššie).

Preto možno bez väčších pochybností uzavrieť, že existencia dôvodného podozrenia súhrnne pretrváva aj v súčasnej fáze trestného konania. Z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (napr. uznesenie, sp. zn. 1Tost-š/9/2022, zo 6. apríla 2022) napokon vyplýva, že ani zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa a

jeho vrátenie na doplnenie dokazovania a rozhodnutie vo veci nemôže samo o sebe postačovať ako dôvod, resp. preukaz oslabenia dôvodného podozrenia v miere automaticky vedúcej ku konštatovaniu záveru o nenaplnení materiálnych podmienok väzby. K oslabeniu dôvodného podozrenia by totiž mohlo dôjsť v zásade vtedy, ak by ďalšie dokazovanie podstatným spôsobom narušilo vierohodnosť dôkazov preukazujúcich vinu (I. ÚS 35/2016), čo sa však v predmetnej trestnej veci nestalo (o čom svedčí obsah predloženého spisu).

Najvyšší súd poznamenáva, že v tejto „typovo“ rozdielnej fáze trestného konania - pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného - všeobecné súdy posudzujú, či z obsahu predloženého spisu možno dospieť k spoľahlivo podloženému záveru o tom, že sa obžalovaný mal dopustiť skutku, pre ktorý už bola podaná obžaloba, resp. vydaný neprávoplatný odsudzujúci rozsudok a či je skôr spomínané dôvodné podozrenie dostatočne posilnené dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, resp. skutočnosťami explicitne konštatovanými v rámci skutkových a právnych úvah obsiahnutých v odôvodnení odsudzujúceho rozsudku. Ani v tomto, zásadne pokročilom štádiu trestného konania, neprislúcha všeobecným súdom, ktoré konajú a rozhodujú o väzbe obžalovaného, s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy, ako ani z nich plynúce závery.

Preto možno uviesť, že intenzita dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu rozhodne nezoslabla, a to tak čo do jeho faktickej „sily“, nie to do miery, ktorá by opodstatňovala vysloviť jeho úplný zánik. Odvolací súd pritom nijak nespochybňuje právo obžalovaného hodnotiť súčasný dôkazný stav, výsledky vykonaných procesných úkonov, ako aj skôr prezentované konštatovania Špecializovaného trestného súdu [na podklade ktorých dospel Špecializovaný trestný súd (aj) k záveru o vine obžalovaného], ním zvoleným spôsobom.

Samozrejme, platí, že rozsudok Špecializovaného trestného súdu bol voči odsudzujúcemu výroku napadnutý odvolaniami to aj obžalovaného, avšak tieto ešte len budú posudzované odvolacím súdom v odvolacom konaní a nie v konaní a rozhodovaní o „paralelne“ jestvujúcej okolnosti, ktorou je otázka potreby ďalšieho väzobného stíhania obžalovaného.

Za tohto právneho stavu neexistuje pre odvolací súd relevantný dôvod, aby sa odklonil v otázke dôvodnosti trestného stíhania obžalovaného od vyššie konštatovaných úvah, nakoľko azda najvýznamnejším „argumentom“ pre vyslovenie pozitívneho záveru o dôvodnosti jeho trestného stíhania je prioritne obsah odsudzujúceho rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ktorý je síce neprávoplatný, ale má nepopierateľnú výpovednú hodnotu v tom zmysle, že Špecializovaný trestný súd svojím meritorným rozhodnutím v podstate uznal dôvodnosť podanej obžaloby. Pritom písomné vyhotovenie rozsudku nateraz nevykazuje znaky nedostatočného odôvodnenia.

Preto je namieste pripomenúť všeobecne známu skutočnosť vyplývajúcu z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine, hoci aj už neprávoplatne odsúdenej väzobne stíhanej osoby a súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obžalovaného a jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Naopak, súd pri rozhodovaní o väzbe skúma predovšetkým to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe, resp. existencia dôvodného podozrenia zo spáchania činu je nielen dostačujúca, ale priamo určujúca a limitujúca, keďže rozhodnutím o väzbe nemožno vysloviť vinu (II. ÚS 115/2016, II. ÚS 626/2016, I. ÚS 417/2018).

Preto platí, že rozhodnutie o väzbe - napriek tomu, že v predmetnej trestnej veci ide o procesne pomerne zriedkavú situáciu, spočívajúcu v paralelnej existencii tak vydania doposiaľ neprávoplatného odsudzujúceho rozsudku ako aj rozhodovania o väzbe obžalovaného - nie je rozhodnutím o jeho vine alebo nevine. Tento záver konvenuje tomu, že súdy sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriavajú na hodnotenie viny obžalovaného, jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale skúmajú to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe. Z pohľadu materiálnych podmienok väzby predovšetkým posudzujú, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom

skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, logicky nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia (resp. predtým k podaniu obžaloby), čo je predmetom inej časti trestného konania.

V súhrne má najvyšší súd za to, že vyššie vyjadrená dôvodnosť podozrenia, opierajúca sa o tam podrobne rozvedené konkrétne skutočnosti, plne postačuje aj štandardom plynúcim z rozhodovacej činnosti ESLP, ktorá pre dôvodnosť podozrenia vyžaduje určité množstvo faktov, alebo informácií umožňujúcich objektívnemu pozorovateľovi urobiť si záver o tom, že osoba, proti ktorej sa vedie trestné konanie, mohla spáchať trestný čin (viď Campbell a Hartley v. Veľká Británia). Aplikujúc tento tzv. „test objektívneho pozorovateľa“, dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci sú vyššie vymedzené podmienky splnené.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku:

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

Vo všeobecnosti možno účel tzv. útekovej väzby vymedziť tak, že jej význam spočíva v ochrane spoločnosti pred útekom obvineného či už na území Slovenskej republiky alebo do cudziny v úmysle vyhnúť sa trestu alebo úkonom trestného stíhania, k čomu prípadne pristupuje obava z vyhýbania sa úkonom trestného konania. Pod pojmom „bude sa skrývať“ treba rozumieť predovšetkým ukrývanie sa na území Slovenskej republiky, resp. aj v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu. Oba spôsoby konania predpokladaného v uvedenom ustanovení Trestného poriadku pritom nemusia byť pre prijatie záveru o danosti dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku naplnené súčasne (kumulatívne). Rovnako tak môže konanie obvineného spočívať v tom, že sa opakovane na základe predstieraných závažných dôvodov ospravedlňuje z vykonávania úkonov trestného konania, pričom zároveň trvá na osobnej prítomnosti na takýchto úkonoch a žiada ich odročenie. Naplnenie predpokladu „nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť“ nastáva, ak obvinený nemá pri sebe alebo na dosiahnuteľnom mieste osobné doklady (občiansky preukaz, cestovný pas) a jeho totožnosť nemožno potvrdiť vierohodnou osobou, prípadne ak obvinený uvádza nepravdivé údaje o svojej osobe. Napokon, obvinený nemá stále bydlisko, ak nemá kde bývať, alebo má kde bývať, ale v tomto bydlisku sa nezdržiava, prípadne toto bydlisko často mení bez toho, aby to oznámil orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu.

Vychádzajúc aj z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá zároveň zohľadňuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, vo všeobecnej rovine platí, že hrozba vysokým trestom môže po určitý čas aj sama o sebe založiť dôvodnosť obavy, že sa obvinený bude vyhýbať trestnému stíhaniu, a tým naplniť dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Závažnosť vzneseného obvinenia a z neho plynúca závažnosť hroziaceho trestu je totiž relevantným aspektom pri hodnotení rizika úteku obvineného. Zároveň však musí ísť o konkrétnu hrozbu vysokým trestom, podloženú špecifickými okolnosťami trestného činu, z ktorého je obvinený podozrivý (prímerane pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. marca 2016, č. k. I. ÚS 162/2016-9, a v ňom citovanú judikatúru).

Na strane druhej, berúc do úvahy súčasné štádium trestného konania - po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, aj keď neprávoplatného, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody na doživotie, má súd za to, že v takýchto prípadoch aj potom, čo väzba trvala už dlhší čas, sa zoslabuje požiadavka na ďalšie dodatočné dôvody. Na rozdiel od väzby od jej počiatku do momentu vydania neprávoplatného

rozhodnutia súdu o vine a treste, ktorá sa považuje za pozbavenie osobnej slobody jednotlivca podľa článku 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je pozbavenie osobnej slobody podľa článku 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru - väzba po neprávoplatnom prvostupňovom rozsudku chápané ako zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom.

Prihliadajúc na uvedené možno konštatovať, že v takomto prípade obava z úteku neprávoplatne odsúdeného hrozí už len zo samotnej skutočnosti neprávoplatného odsúdenia na doživotie, ktoré sa od momentu vydania takého rozsudku považuje za uväznenie a nie za zákonné zatknutie alebo iné zbavenie osobnej slobody za účelom predvedenia pred súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu.

Z uvedeného vyplýva, že v danej veci nie je potrebné ďalej skúmať, či existujú ďalšie skutočnosti odôvodňujúce obavu z úteku, aj keď tieto sú dané a boli konštatované aj najvyšším súdom vo svojich predošlých rozhodnutiach, keď obžalovaný P. Q. sa v predchádzajúcom konaní, vedenom v súvislosti s únosom poškodenej, skrýval a miesto jeho pobytu sa nepodarilo zistiť obvyklým spôsobom a bolo potrebné po ňom vyhlásiť pátranie, čo vytvára odôvodnenú obavu, že v prípade, že ak by bol prepustený na slobodu, mohol by sa skrývať alebo ujsť, a to aj s ohľadom na dostatok finančných prostriedkov, ktorými disponuje.

Rozhodujúce je, že najvyšší súd zistil splnenie všetkých podmienok pre ďalšie trvanie väzby po neprávoplatnom odsúdení obžalovaného na trest doživotia, ktorého uloženie obžalovanému hrozí.

S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je u obžalovaného stále daný, a to v intenzite, ktorá je priamo úmerne zodpovedajúca súčasnému (aj keď pokročilému) štádiu trestného konania.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

Nadväzujúc na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v tejto fáze trestného konania pominul.

Vo všeobecnej rovine je potrebné na úvod uviesť, že najmä v ranných štádiách trestného stíhania je možné obavu z ďalšieho páchania trestnej činnosti obvineným vyvodzovať aj z povahy a závažnosti trestnej činnosti, ktorá je obvinenému kladená za vinu, a to aj s prihliadnutím na osobu samotného obvineného (napr. či má sklony k páchaniu trestnej činnosti).

V predmetnej trestnej veci je z odpisu registra trestov obžalovaného zistiteľné, že tento bol naposledy súdom prejednávaný v roku 2009, kedy bol odsúdený pre ekonomickú trestnú činnosť k podmienenému trestu odňatia slobody, pričom sa na neho od roku 2014 hľadá, akoby nebol odsúdený.

Berúc do úvahy odstup času od spáchania skutku (13. december 2016), má najvyšší súd za to, že uvedený preventívny dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa natoľko oslabil, že plynutím času vymizol.

+ + +

Čo sa týka procesných prostriedkov náhrady väzby obsiahnutých priamo v žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu - písomný sľub § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a dohľad probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tieto je potrebné v posudzovanej trestnej veci vnímať najmä optikou závažnosti trestnej činnosti a existenciou dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a predbežných záverov doposiaľ vykonaného dokazovania.

Najvyšší súd je názoru, že prípadný pozitívny efekt nahradenia väzby obžalovaného týmito procesným prostriedkami je skôr v teoretickej, než reálne očakávateľnej a pre nahradenie väzby nevyhnutnej rovine. Intenzita dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu v spojení s mierou rizika úteku, alebo skrývania sa obžalovaného, je v nepomere k eventuálnej dôvere súdu v „prínos“ týchto procesných prostriedkov nahrádzajúcich väzbu.

V súčasnom štádiu trestného konania takisto nemožno konštatovať ani danosť výnimočných okolností prípadu, ktoré možnosť nahradenia väzby podmieňujú, keďže obžalovaný je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin [§ 80 ods. 1 písm. a) až písm. c), ods. 2 veta tretia Trestného poriadku]. Podmienka zisťovania takýchto výnimočných okolností na nahradenie väzby pritom aj podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky sleduje legitímny cieľ a je ústavne udržateľná (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 431/2015, z 8. septembra 2015). Uvedené sa vzťahuje aj na žiadosť obžalovaného o nahradenie väzby prijatím jeho písomného sľubu.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa ohľadom tej skutočnosti, že v konaní rozhodovala nezákonná sudkyňa Mgr. Pamela Záleská, najvyšší súd uvádza, že po obsahovej stránke ide v podstate o opakovanie ním podanej námietky zaujatosti voči predsedníčke senátu Mgr. Pamele Záleskej, ktorú vzniesol na hlavnom pojednávaní konanom 6. novembra 2023, a o ktorej nebolo konajúcim senátom v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku konané, nakoľko táto nebola vznesená bezodkladne.

Navyše v odvolaní obžalovaný „rozšíril“ svoju argumentáciu aj o tvrdenie o zaujatosti sudkyne Mgr. Pamele Záleskej pre jej pomer k samotnému obžalovanému P. Q. z dôvodu, že sa pred podaním obžaloby nielenže poznali, ale aj stretávali. Vo vzťahu k uvedenému sa žiada uviesť, že všetky tieto tvrdenia museli byť obžalovanému známe už v čase, keď zistil, že zákonnou sudkyňou v tejto trestnej veci je mimo iné i sudkyňa Mgr. Pamela Záleská, pričom túto námietku taktiež nevzniesol bezodkladne tak, ako to explicitne predpokladá ustanovenie § 31 ods. 4 prvá veta Trestného poriadku, ba ju ani nevzniesol neskôr, a to na hlavnom pojednávaní konanom 6. novembra 2023. Berúc do úvahy uvedené zistenia, dospel najvyšší súd k záveru, že ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku bolo aplikované správne.

Riadiac sa vyššie uvedeným, rozhodol najvyšší súd ako je vyjadrené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.